

також можливість встановлення загального контролю над громадянами за допомогою цифрових технологій.

Згідно із зазначеними ризиками, важливо визначити, що лише прогресивна судова та контролююча система, сильна влада та ефективна державна політика можуть забезпечити безпечний та ефективний розвиток діджиталізації в Україні. Такий підхід дозволить максимізувати переваги цифрових технологій для підприємств та економіки в цілому, забезпечуючи стійкість та збалансований розвиток в умовах постійної технологічної трансформації.

Список використаних джерел:

1. Синькевич Н. І., Краузе О. І. Економічний аналіз: перспективи розвитку в умовах діджиталізації економіки. *Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету*, 81(2), 2023, с. 7-15.

2. Петриченко А. М., Білявський В. М. *Діджиталізація: перспективи застосування інформаційних технологій для розвитку бізнесу* (Doctoral dissertation, Вінницький національний технічний університет), 2023.

3. Білявська Ю., Микитенко Н., Шестак Я. Кібербезпека та захист інформації під час пандемії COVID-19. *Міжнародний науково-практичний журнал «Товари і ринки»*. 2021. № 1. С. 34-46.

4. Білявський В.М., Шуліковська К.В. Основні аспекти формування ефективної кадрової політики сучасних підприємств. *Науковий журнал «Підприємництво та інновації»*. 2022. Вип. 25. С. 33–40.

ВОЄННІ ДІЇ ЯК ОСНОВНА ПРИЧИНА ДІДЖИТАЛ-ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

А. А. ПАКУЛІНА, канд. екон. наук, доцент

І. С. ФАДЄЄВ, здобувач вищої освіти

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Воєнні події на території України, що розпочалися 24 лютого 2022 року, стали не лише випробуванням для міцності національного духу, а й кардинальною зміною у роботі різних галузей економіки. Можна сказати, що тепер діджиталізація виступає основою для успішних комунікаційних зв'язків з клієнтами, зменшення загальних витрат та оптимізації бізнес-процесів. З грудня 2022 року більшість українських підприємств працюють з певними обмеженнями, в онлайн-форматі, зі значним зменшенням територіального охоплення. Компанії мають обмежені ресурси, тому є потреба у їх раціональному використанні. У зв'язку з цим набуває цінності вивчення та пошук шляхів впровадження цифрової трансформації на підприємствах, методів оптимізації бізнес-процесів в сучасних умовах, а також дослідження різних наслідків діджиталізації для економіки України.

В сучасному світі технології стали неодмінною частиною розвитку будь-якої компанії. Останнім часом проблеми стосовно організації та удосконалення бізнес-процесів активно вирішуються через цифровізацію. Зміни в цьому напрямку набули ще більшої актуальності через пандемію COVID-19 та війну в Україні. За кордоном компанії вже успішно впроваджують цифрові технології, оскільки сучасний клієнт вимагає більше, ніж коли-небудь раніше, очікуючи максимально зручної та швидкої взаємодії.

Це вимагає перегляду та адаптації маркетингових інструментів, а також розгляду можливостей розвитку цифрової трансформації в Україні. Такий підхід активно досліджується на різних етапах і є реакцією на необхідність адаптації до нових умов та вимог споживачів.

Інтеграція в європейський цифровий простір для України в сучасних умовах є важливою та актуальною. Це зумовлено залежністю розвитку української економіки від світових процесів, припливу інвестицій, появи нових робочих місць, розвитку малого та середнього бізнесу, потенційної роботи в глобальних спільних європейських проектах. Готовність телекомунікаційної сфери України до інтеграції з Єдиним цифровим ринком ЄС закріплена в законодавчих актах цифровізації та цифрового суспільства в Україні. Розпорядженням Кабміну України у 2018 р. схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 рр. та затверджено План заходів щодо реалізації Концепції розвитку цифрової економіки й суспільства України на 2018–2020 рр., згідно з якими розпочалося приведення чинних законів та нових у відповідність до європейського законодавства за трьома основними напрямками:

- 1) інтероперабельність та електронні сервіси;
- 2) відкриті дані;
- 3) електронна ідентифікація.

В 2021 році прийнято Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», метою якого стало створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу в Україні, цифровізація реального сектора, розбудова цифрової інфраструктури, залучення інвестицій [1].

Однією із вагомих перешкод цифрового розвитку в Україні в 2020 р. стала нестача коштів державного бюджету, оскільки не було закладено видатків у бюджеті на розвиток цифровізації (додаток, портал, оцифрування пріоритетних послуг, навчання цифрових навичок та ін.), а лише 30,8 млн грн виділено на підтримку поточних систем (сайти, сервери та ін.) [2].

Потреба цифрового розвитку та впливи європейських і світових тенденцій зумовили поштовх у здійсненні цифрових перетворень в Україні у 2021 р. Обсяг фінансування сфери цифрової трансформації у 2021 р. склав 1,789 млрд грн, з яких 602 млн грн спрямовано на реалізацію Національної програми з інформатизації; 500 млн грн – на підключення до Інтернету 6 тис. об'єктів у селах; 340 млн грн – на розвиток мобільного застосунку та порталу «Дія», розвиток базових державних реєстрів, розвиток електронних довірчих послуг електронної ідентифікації, розвиток національної освітньої платформи «Дія. Цифрова освіта», розвиток електронного документообігу в державних органах і

системи електронної взаємодії та ін.; 231 млн грн – на розвиток адміністративних послуг та розширення мережі центрів надання адміністративних послуг; 116 млн грн – розвиток ІТ-освіти [3].

З початку воєнних дій на території України відбулося ще більше посилення міжнародного, зокрема європейського контексту у цифрових трансформаціях. Пріоритетними напрямками в умовах війни стали політика формування єдиного цифрового ринку з ЄС та структури з наближення цифрового сектора України до європейського. Надання Україні статусу кандидата в члени ЄС створило додатковий поштовх для гармонізування підходів до цифрових перетворень. В умовах війни постало питання не лише вистояти, але й адаптуватися до даних умов та продовжити функціонування всіх сфер суспільного життя. Важливу роль при цьому відіграв цифровий розвиток і трансформація бізнес-процесів, оскільки в умовах війни цифровізація є зручним та безпечним інструментом. Результативними такі процеси стали в судовій і банківській сферах, освіті та охороні здоров'я, економіці й бізнесі [4].

Запланований обсяг витрат на цифрову відбудову та розвиток до 2025 р. становить 69,2 млрд грн, включаючи витрати на розвиток цифрової економіки, відновлення цифрової інфраструктури, відновлення та розбудову мережі ЦНАПів, розвиток державних інформаційних ресурсів у хмарних технологіях, розвиток публічних електронних реєстрів та інші напрямки видатків. На основі цієї інформації можна окреслити безпосередній вплив початку воєнних дій на території України на діджиталізацію усієї Української інфраструктури, з поступовим перетворенням її на державу європейських стандартів.

Внаслідок подій 24 лютого 2022 року діджиталізація стала ключовим інструментом для забезпечення комунікаційної ефективності, зменшення витрат та оптимізації бізнес-процесів під впливом обмежень та викликів військових дій. Українські підприємства, працюючи в онлайн-форматі, шукають ефективні способи впровадження цифрової трансформації. Інтеграція в європейський цифровий простір стала стратегічною метою, а фінансування та розвиток цифрових ініціатив стали пріоритетними завданнями. Важливим є не лише вистояти в умовах війни, а й адаптуватися, використовуючи цифрові технології для забезпечення стійкості та продовження розвитку різних галузей суспільства.

Список використаних джерел

1. Духовна О. Україна «в цифрі»: напрямки реформування. Юридична газета онлайн. № 45–46. С. 699–700. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/ukrayina-vcifri-napryamki-reformuvannya.html>
2. Рагуліна Н. В., Каракай М. С. Особливості та тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_81
3. Огляд заходів щодо цифрової трансформації та відновлення економічного розвитку України в умовах війни. Національний інститут стратегічних досліджень. Національний інститут стратегічних досліджень. URL:

<https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-zakhodiv-shchodotsyfrovoyitransformatsiyi-ta-vidnovlennya>

4. Раєвнева О. В., Аксьонова І. В., Бровко О. І. Порівняльний рейтинговий аналіз стану та тенденцій діджиталізації українського суспільства та економіки. Проблеми економіки. 2021. № 4. С. 56–66.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СТАРТАПАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

А. А. ПАКУЛІНА, канд. екон. наук, доцент

Б. Є. КОКУНЄВ, здобувач вищої освіти

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

В сучасному світі інноваційні технології виступають як ключовий каталізатор для розвитку стартапів, що дозволяє їм ефективно впроваджувати новаторські ідеї та змінювати економічну ландшафт. Роль технологій у стартап-екосистемі визначається не лише можливостями, але й великими викликами, які вони ставлять перед молодими компаніями. Однак, саме завдяки цим викликам, стартапи мають можливість виявити свій потенціал та спрямовувати свою енергію на розвиток інноваційних рішень.

Інноваційні технології в стартапах не тільки перетворюють сферу бізнесу, але й впливають на соціальні та економічні аспекти суспільства. Зокрема, вони створюють нові можливості для розвитку сучасних підприємств, сприяючи виникненню інноваційних продуктів та послуг. Однак разом із цим стартапи стикаються зі значними труднощами, такими як фінансові обмеження, конкуренція на ринку та нестабільність технологічних трендів.

У цьому контексті важливо ретельно проаналізувати проблеми та перспективи, які супроводжують використання інноваційних технологій у стартапах. Ця теза спрямована на вивчення основних аспектів цього питання, розкриття викликів, з якими стикаються підприємства, а також визначення перспектив, які відкриваються перед стартапами у світлі розвитку новаторських технологій.

Розвиток штучного інтелекту (ШІ) може серйозно змінити правила гри для бізнесу. Такий продукт, як ChatGPT переносить технології в нові сфери діяльності. У листопаді 2022 року компанія Open AI дала можливість користувачам англomовного сегменту тестувати ChatGPT. Новий ШІ чатбот, якому можна задавати питання та отримувати відповіді мовою спілкування, досить швидко (за п'ять днів) набрав перший мільйон користувачів. Для порівняння, соціальній мережі Facebook знадобилося 12 місяців для цього, а компанія Twitter працювала 24 місяці для досягнення першого мільйону користувачів [1]. Вірусне розповсюдження чатботу з штучним інтелектом через два місяці дало 100 млн. постійних користувачів [2]. В сфері цифрової комунікації «людина-комп'ютер» наступив новий етап розвитку.